A JÓ NICCOLÒ TANÁCSAI
A FEJEDELEMNEK – ÉS A BÍRÁKNAK

Mi is a teendő, ha az ember (mint például ama híres Niccolò Machiavelli az ő Fejedelme, Lorenzo de Medici esetében) nem elégedett az – igazságszolgáltatásnak már rég egyre kevésbé nevezhető – jogszolgáltatás állapotjával, még akkor is, ha nyilvánvalóan megcsalja őt a szeme?

Pedig megcsalja, hiszen azért sok mindenre panaszkodhatna a jó Niccolò okkal-joggal, de speciel a jog világában uralkodó viszonyokra kevéssé.

Az ő Fejedelme ügyészségének java jelenlegi főnöke első időszakának kezdete óta folyamatosan az övé, fikarcnyit sem inog politikailag, s a rendőrség tevékenységét is úgy irányítja teljhatalmával, ahogy éppen jólesik neki, vagyis ahogy azt éppen a bölcs Niccolò tanácsolta korábban.

A bíróságok jelentős részén pedig – az e tekintetben, mármint hatalmilag fontos ügyek nagyobb hányadában – hogy, hogy nem, végül is jobbára olyan verdiktek születnek, amilyenekre vágyik a Fejedelem. Olykor ugyan különféle sipákolások és jajveszékelések folynak ez ügyben – például a Fővárosi Ítélőtábla egészen borzalmas személyiségi jogi ítélkezési gyakorlatáról –, de ezeket a majdhogynem egyeduralommal felruházott Fejedelmeknek meg se kell hallaniuk, annyira nincs súlyuk, jelentőségük.

Mi van, ha ő mégis elégedetlen mindezzel?

Hát akkor bizony hozni kell néhány olyan törvényt, amely még csak halkan, visszafogottan figyelmezteti a szféra dolgozóit – jobb lenne odafigyelni, merre hány méter, nehogy baj legyen aztán! –, korlátozni az Alkotmánybíróság hatáskörét, előírni, milyen mértékben kell büntetéseket kiszabni, és így tovább.

S ha ekkor sem értenek a szóból? Nos, akkor a Fejedelem bizony jól teszi, ha bekeményít. Mondjuk, hoz egy semmisségi törvényt, amely kimondja, hogy a korábban hozott bírói ítéletek emilyen vagy amolyan esetekben úgy semmisek, ahogy vannak, ha akarom, nem is léteznek. Ebből csak megértik, mi a rend a Birodalomban!

S ha mégsem? Hát akkor tényleg nem tehet mást a Fejedelem: valódi erőt kell mutatnia. Lényegében mindegy, milyen konkrét formát választ ehhez, lényeg az, hogy végre megértsék, mennyire kiszolgáltatottak, s tegyék, amit vár tőlük a Fejedelem – lett légyen az bármi is.

Lehet ez a konkrét forma például az is, hogy a bíráknak, akik eddig hetvenéves korukig dolgozhattak, mostantól bizony jóval hamarabb, teszem azt, ausgetippelt 62 évesen nyugdíjba kell menniük. Ugyanúgy, mint a hegesztőknek, villamosmérnököknek és pékeknek (utóbbiaknak persze csak akkor, ha akarnak, nem úgy, mint ezzel a döntéssel a bíráknak: kötelezően).

S ha pedig a Fejedelem így döntött, magától értetődik, hogy valamennyi udvaronca ugyanezt köteles szajkózni. Ezt tette pohárnokainak egyike is (bizonyos Szájer József 2011. április 18-án az Inforádió Aréna című műsorában): *„Nem a 62 évről van szó, hanem az általános nyugdíjkorhatárról. Tehát arról, hogy amikor valaki eléri a nyugdíjkorhatárt, ami egyébként emelkedni fog az elkövetkezendő években, akkor ez milyen módon alakulhat. Ezeket az energiákat, ezt a tudást lehet más módon is hasznosítani,* ***az ítélkezés viszont egy nagyon komoly odafigyelést igénylő tevékenység, ez volt a legfontosabb ok a kormánykoalíció részéről****…”* Valamint azt a titkot is megosztotta velünk, hogy *„hiszen a bíróknak* ***nagyon fontos kérdéseket kell eldönteni****, ezért speciális szabályok vonatkoznak rájuk”* (kiemelés: K. P.)

És bizony a mértékletes Niccolò szerint is teljesen igaza van: az *ítélkezés nagyon komoly odafigyelést igénylő tevékenység*, amelynek során kétségkívül *nagyon fontos kérdéseket kell eldönteni*.

Így hát, hogy ki mennyi hitelt vett föl lakásra, autóra, ki mennyi tandíj kifizetését vállalta át az unokájára nézvést, ki miképpen tervezte az életét arra a nyolc évre, amíg még úgy hitte,

dolgozni fog – na, ezek a szempontok természetesen fikarcnyit se számítanak, lévén csupán nyavalygások.

Arra viszont már föl kell figyelnie a Fejedelemnek, ha a törvénytelen és alkotmányellenes (éppen ezért az Alaptörvénynek becézett Alkotmányban szabályozott, így az Alkotmánybíróságon nem megtámadható) döntéssel érintett 300 bíró egyik csoportja összeül megvitatni, mitévők legyenek, s valaki közülük azt javasolja nekik: – Inkább mondjatok le! –, mire a festői Budakeszi felé fekvő BKKB palotájának történetesen szintén kipöccintett korhatáros elnöke a maga keresetlen stílusában így felel: – A faszom mond le ezeknek!

Bizony – mondaná a jó Niccolò –, ezzel már foglalkoznia kell a Fejedelemnek, hiszen elvetheti az ellenszegülés magvát, s abból aztán jó ki nem sülhet. Hiszen tudnia kell a Fejedelemnek: ezek a 60 körüli szenilis, vén trottyok, az előző Birodalom hű kiszolgálói csak a szájukat jártatják, s ha erőt látnak – valódi erőt! –, azon nyomban megfutamodnak.

Mit mondana azonban a higgadt Niccolò, ha történetesen – talán van az a pénz, hogy ilyen helyzet is előálljon, végtére szerzőnk is csak a piacról él – nem a Fejedelem kérné a tanácsát, hanem a bírák, akiket éppen most zavartak el szégyenszemre?

Nos, ő minden bizonnyal így felelne: – Erővel csak erőt lehet szembeszegezni! Erőszakkal pedig erőszakot, ám még nagyobbat! Aki kényszeríteni próbál titeket bármire is, kényszerítsétek térdre, legyetek ugyanolyan kíméletlenek és irgalmatlanok, mint ő! Érdekeitek csak úgy juthatnak érvényre, ha ti magatok érvényre juttatjátok, bármi áron is.

És elárulná talán a módját is, legalábbis amit ő hatékonynak, hatalmilag eredményesnek tart: – Emlékeztek-e, hogy a Birodalmunkhoz oly közeli Spanyolországban mit tettek a bírák, amikor nem kapták meg a fizetésemelést? Hát sztrájkba léptek, és igen hamar győztek is, az ő Fejedelmük becsülettel megfizette őket.

Igen, szerintem sztrájkolni kell! Ne törődjetek azzal, mit tilt a törvény, ha a Fejedelem se törődik vele. A jóérzésű emberek veletek lesznek, meg fogják érteni, miért teszitek. S ha leállnak a bíróságok, megbénul az ország. Ha nem lesz, aki letartóztat vagy kienged az előzetesből, ha nem lesz, aki elrendeli a felszámolást, a végrehajtást, az ideiglenes intézkedést, a távoltartást, ha nem lesz, aki engedélyezi a lehallgatást és a titkos megfigyelést és így tovább – akkor megkukul, bedugul az egész Birodalom (na jó, legyünk őszinték: nem biztos, hogy ez *tüsténT* észrevehető lesz a mai állapotokhoz képest, már ami a kitűzéseket, határidők betartását, tárgyalási időközöket stb. illeti).

Márpedig megkukul, bedugul – folytatná a jó Niccolò –, mivel nem csak háromszázan lesztek, jönnek majd veletek minimum a most 61, 60 és 59, és 58 évesek, valamint a fiatalabbak közül is mind, akikben van emberi együttérzés, netán azok is, akik rájönnek: holnap velük is azt tesznek, amit akarnak. És ha vagytok hatszázan, nyolcszázan, ezren – akkor aztán nincs veletek szemben fegyver. Nem csupán azokat lehet letiporni, akik kevesen vannak, hanem, és mindenekelőtt, azokat, akik gyöngék, erőtlenek.

(Megjelent a http://galamus.hu honlapon 2011. április 24-én.)